N°. 33. A°. 1842.
VRIJDAG, den 22sten APRIL.
Nieuwe Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 20 April 1842.*

Alzoo de navolgende Personen zich bij requeste hebben geadresseerd, om *Brieven van Manumissie* voor Slaven, als:

1. MACHIELSE SALOMONS JOSEPH ZOON, voor de Slavin *Dientje* en kinderen *George Charles*, *Johan Hendrik*, *Saraatje* en *Esther*; hem in eigendom toebehoorende.
2. ANNA MARIA GOTSCHIN, voor de Slavin *Antoinette* en haren Zoon *Hermuth*; de Slavin *Hendrina* en hare kinderen *Christiaan*, *Elisabeth*, *Louis* en *George*; en de Slavin *Louiza*; haar in eigendom toebehoorende.

Zoo worden al degenen, welke vermeenen mogten redenen van oppositie te hebben, opgeroepen, om binnen den tijd van *drie* weken, van hun vermeend regt of pretentie, ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; na verloop van welke tijd de verzochte *Brieven van Manumissie* zullen worden verleend.

De Adjunct Gouvernements Secretaris,
A. KIKKERT SCHOTBORGH.

Buitenlandsche Nieuwstijdingen.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM, 1 Maart.

Het heeft aan Z. M. den Koning behaagd, om, ter gelegenheid van het verblijf van Z. M. den Koning van Pruisen in deze residentie aan H. D. te verleenen het Grootkruis der Militaire Willems Orde, waarmede wijlen den Koning, H. D. vader, versierd was.

— Bij Koninklijk besluit is Z. M. Koning Lodewijk Philips, Koning der Franschen, benoemd tot ridder grootkruis der Orde van den Nederl. Leeuw.

— Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Albert van Saksen Coburg Gotha, gemaal van Hare Majesteit de Koningin van Groot-Brittannie, is door Z. M. benoemd tot ridder grootkruis der Orde van den Nederl. Leeuw.

— Bij Zr. Ms. besluit, zijn tot leden der hoofd commissie tot de zaken der Israëliten benoemd: de Heer T. Polak Daniels, te 's Gravenhage, bij continuatie; de Heer Isaac Teixeira de Mattos, te Amsterdam, in plaats van den Heer I. Mendes de Leon, die verlangd heeft niet weder in aanmerking te komen; wijders de Heer mr. S. P. Lipman, advocaat, en de Heer T. Boas Jr., kantonregter te Amsterdam.

— Den 6den Febr. heeft er in de Nederl. Portugesche Israëlitische Synagoge te 's Gravenhage eene plegtige lijkdienst plaats gehad, ter nagedachtenis van den WelEerw. Heer Lemans, den onlangs overleden opperrabijn der Ned. Israël. gemeente alhier. Bij die gelegenheid is door den Heer J. V. J. Ferrares, adspirant rabbijn te Amsterdam, eene lijkrede gehouden, waarin aan de hoedanigheden, die den afgestorven leeraar sierden, met warmte herinnerd werd. Genoemde adspirant-leeraar trad met deze gepaste hulde aan zijnen verscheiden leermeester voor het eerst in het openbaar met eene prediking in het Nederduitsch op, en stichte veelzins de in grooten getale zamen gevloeide leden der beide Israël. gemeenten alhier. Ofschoon de jeugdige geestelijke, zoowel om het onderwerp als om uitgedrukt verlangen van den overledene in de behandeling beperkt was, getuigde zijne rede van zijne bekwaamheid in de kansel welsprekendheid, tot dusverre onder de Nederlandsche Israëliten zeldzaam. — Behalve de gepaste hulde aan den grijzen overledene gebragt, voldeed deze lijkreden ook velen om den voortgang, dien men door het houden zelve daarvan in het kerkelijke leven der Israëliten ook hier te lande opmerkt.

— In den namiddag van 8 Febr. overleed alhier de Edel Achtbare Heer Mr A. Q. van Persyn, Vice President der Arrondissements Regtbank en Lid van den Raad dezer Stad, in den ouderdom van 76 jaren. Hij heeft de regterlijke betrekking gedurende omstreeks 50 jaren door alle staatsveranderingen heen met eere vervuld en zich vooral door zijnen onbezweken ijver tot in de laatste dagen zijns levens de achting van allen verworven. De Regtbank verliest in hem een waardig Lid en zijne Stadgenooten een trouw voorstander hunner belangen.

— Den 8sten Febr. is door den Staatskanselier voor Luxemburg en den graaf van Lottum, als minister van Pruissen, een *nieuw traktaat* tusschen het Groot Hertogdom en het *Zollverein* geteekend geworden. Hetzelve is onmiddelijk door de beide vorsten geratificeerd. Bij het traktaat is, gelijk de *Staats Courant* van heden meldt, aan de voornaamste bezwaren, die den Koning Groothertog verhinderd hebben, het vorige traktaat van 8 Augustus 1841 te ratificeren, te gemoet gekomen.

Alzoo zien wij hier twee resultaten van de standvastigheid, waarmede de Koning Groothertog de beginselen des volkenregts en de belangen zijner onderdanen gehandhaafd heeft. Het sluiten van een nieuw verdrag toont aan, dat Pruissen ook de leer huldigt, onzerzijds met zooveel klem tegen de Duitsche drukpers verdedigd, dat een traktaat, ofschoon geteekend, slechts als een ontwerp te beschouwen is, zoolang de ratificatie daarop niet is gevolgd. In de tweede plaats heeft de Koning-Groothertog voor Hoogstd. onderdanen in Luxemburg die voordeelen bedongen, welke hem, zonder vrees van hunne dierbaarste belangen te kwetsen, een verdrag met Duitschland konden doen sluiten. Men ziet hieruit dus ten duidelijkste, dat geene geheime politieke bedoelingen of overhelling naar de staatkunde van Frankrijk, gelijk men dit met zoo veel kwade trouw had zoeken te doen gelooven, den Koning Groothertog vroeger had genoopt om de ratificatie van het eerste traktaat te weigeren.

De zaak heeft alzoo een' keer genomen, Waarover alle weldenkenden zich moeten verheugen, en hartelijk wenschen wij de Regering van Luxemburg geluk daarmede.

Hoe aangenaam ook voor Nederland dit resultaat is, zal wel geen nader betoog behoeven.

FRANKRIJK.

PARIJS, 1 Maart.

De *Courrier Français* bevat het volgende artikel:

De telegrafische depêche, die eergisteren door den *Messager* werd medegedeeld en tijdingen behelsde uit Calcutta tot 9 Jan. heeft niet van de zwaarste gebeurtenissen gesproken, welke op dit oogenblik in Oostindie plaats hebben. De gouverneur generaal, vermoedelijk beducht voor den toestand des lands, heeft dringend versterking aangevraagd. Er is zelfs sprake om den zwakken Shach Sooja aan zijn lot over te laten, wiens eischen reeds 500 millioen francs en deszelfs beste soldaten aan Engeland hebben gekost, en Dost Mohammed naar Afghanistan te zenden.

De insurrectionele beweging heeft zich tot het eigenlijke gezegde Indie en inzonderheid tot het koningrijk Oede, uitgestrekt. De Engelsche kantonnementen bij Sultanpoer op tien mijlen van Oede zijn aangegrepen geworden. Nepaul heeft 50.000 man onder de wapenen en maakt zich tot eenen aanval gereed.

Het staat te vreezen, dat de Birmezen deze omstandigheden zullen te baat nemen om eene afleiding te maken, welke op dit oogenblik hoogst gevaarlijk zoude wezen. De thans in Indie begonnen opstand, heeft al het voorkomen van eenen religie oorlog. Engeland zal groote pogingen en aanzienlijke uitgaven moeten doen, om de bovenhand te behouden. De grootheid van het verworven rijk wordt voor deszelfs gouvernement een drukkende last.

Ook in *le Sud* van 25 Febr. zien wij, dat daags te voren ter beurze het gerucht liep, dat de tijdingen uit Indië van ernstigen aard waren, dat Kabul in volslagen opstand verkeerde en dat men uiterst bevreesd was voor de trouw der Cipayen, welke inlandsche troepen, gelijk men weet, nagenoeg de gansche Britsche krijgsmagt van Hindostan uitmaken.

— Men leest in het *Journal du Havre* van 8 Februarij jl.:

»Het schip *de Yssel*, van Rotterdam, ligt thans in onze haven, tot volle inneming van zijne lading, reeds in Holland zijnde aangevangen, en bestaande uit werktuigen en verbeterde toestellen tot fabrikagie van suiker; deze werktuigen enz. zijn alle afkomstig uit de werkplaatsen der Heeren Derosne en Caïl, zoo te Parijs als te Brussel gevestigd.

»De door den Yssel ingenomen toestellen zijn bestemd tot het daarstellen van twee nieuwe suiker fabrijken op Java, die onder de bijzondere bescherming van Koning Willem II, door den kapitein Stavers, aldaar zullen worden opgerigt.

»Reeds hebben opgemelde Heeren Derosne en Caïl verleden jaar onder bescherming der Nederlandsche Regering, soortgelijke toestellen voor vier fabrijken afgeleverd; hetzelfde stelsel is op het eiland Bourbon in volle werking.

»Wij vernemen, dat een der hoofden van opgemeld etablissement, dat in het bezit is van die vereeniging van toestellen, die zulke gewigtige uitkomsten voor de rietsuiker-fabrikagie oplevert, onlangs naar de Havana is vertrokken, ten einde aldaar bij de oprigting van de eerste fabrijk naar het nieuwe stelsel in die volkplanting tegenwoordig te zijn.

»Bij de pogingen, die blijkbaar in de vreemde kolonien worden aangewend, om de productie te verbeteren en te vermeerderen, gelooven wij dat de Fransche Regering niet achterlijk kan blijven ter begunstiging van den invoer van dit vervolmaakt fabrikagie stelsel in onze Antilles, wier toestand gevaarlijk zou kunnen worden, naar gelang de mededinging sterker worden zou, die de buitenlander hun bereidt, verondersteld ook, dat zij de mededinging van de beetwortel suiker te boven kwamen." [Uit de Zeetijdingen blijkt, dat het Nederl. vaartuig de Yssel, den 9den dezer, uit Havre, naar deszelfs bestemming, Batavia, is afgezeild.]

BELGIE.

BRUSSEL, 28 Februarij.

Een tuin in den *Faubourg de Louvain* is gisteren het tooneel eener ijzingwekkende gebeurtenis geweest. De generaal Buzen, minister van oorlog heeft zich aldaar door een pistoolschot van het leven beroofd. Men verklaart dit verschrikkelijke voorval op de volgende wijze.

Voor eenige dagen bevatte een Brusselsch blaadje een tegen dien generaal zeer vijandig artikel, waarin onder anderen beweerd werd, dat hij in 1807 uit het Fransche leger was gedeserteerd en dat hij niet was ridder van het Legioen van Eer. In eene vereeniging van gedeputeerden der oppositie werd besloten, om hem dienaangaande in de Kamer ophelderingen te vragen, doch vooraf wilde men hem kieschheidshalve de gelegenheid geven, om zich, ook zonder interpellatie te verklaren, en eene deputatie, bestaande uit de Heeren Verhaegen, Orts, d' Hoffschmidt en de Baillet, begaf zich tot hem om hem onder het oog te brengen, dat zijne waardigheid en die der kamer, tot welke hij behoorde, die ophelderingen dringend vorderden. De generaal antwoordde, dat hij dezelve in den *Moniteur* zoude geven, en gisteren heeft hij een einde aan zijn leven gemaakt. Gisteren morgen had hij nog twee uren met den secretaris generaal van zijn departement gearbeid. Ten elf ure sloot hij zich op in zijn kabinet, waar hij tot half één ure schreef. Toen verliet hij het ministerie en gaf aan een der boden eenen brief voor zijnen aide-de camp, met last aan dezen om dien brief niet vóór half twee ure te openen. Zijn noodlottig besluit was op dit laatste uur reeds volvoerd.

— Zie hier de laatste woorden van den brief, welken de generaal Buzen, vóór zijnen dood, aan zijne vrouw heeft geschreven:

»Ik sterf zonder haat, zonder vijandschap jegens iemand hoe genaamd; mijnen vijanden schenk ik vergiffenis, mijnen vrienden wijd ik mijnen dank; mij zelven beveel ik aan den Eeuwige.

»Ik omhels U, en ook mijne zusters, voor het laatst, — vaart wel! — tot in eene betere wereld! Dáár hoop ik mijnen vader en mijne moeder te vinden!

»Dit is het laatste woord van eenen Man aan zijne Gade! aan zijne teeder beminde Gade.

(*Get.*) BUZEN."

»5 Februarij, *half elf Ure.*

MENGELWERK.

JEAN HENRI VAN SWINDEN.

(*Vervolg en Slot van No. 82.*)

Kort na zijne terugkomst uit Frankrijk, schreef hij het werk over de *Volmaakte Maten en Gewigten*, en werd hij tevens geroepen tot het bekleeden van een' der hoogste posten van Staat, dien hij ruim een jaar waarnam. Koning Lodewijk had hem mede gaarne in die betrekking gezien, dan standvastig bleef hij zulks weigeren, gelijk ook het aannemen der Ridderorde van de Unie; doch bij de herstelling van ons dierbaar Vaderland, aanvaardde hij den hem aangebodenen post van Staatsraad in buitengewonen dienst, en diende zijnen Koning en zijn Vaderland getrouw tot aan het einde van zijn leven.

De 9 Maart. 1823, was de dag van het overlijden diens waardigen en onvergetelijken Grijsaards. Hij mogt den ouderdom van 76 jaren en 9 maanden bereiken, en stierf gelaten en gerust, vertrouwende op de Goddelijke Voorzienigheid, door hem immer als een regtschapen Christen vereerd en gediend.

Volgens aanteekening van den Heer Moll, had van Swinden begeerd, dat zijne begrafenis zonder eenige praal zoude plaats hebben, doch een groot aantal zijner vrienden en voormalige leerlingen, de Hoogleeraren en Studenten van het *Atheneum*, waarvan hij een sieraad was, vele Leden van het Instituut, sommige zelfs te dien einde van andere plaatsen gekomen, hadden zich in stilte bij het graf verzameld, om aan hunnen afgestorvenen vriend, leermeester en ambtgenoot, de laatste hulde te bewijzen. Een der vrienden van van Swinden, de Heer Teissèdre L'ange, Lid van de derde Klasse van het Instituut, was bij die treurige gelegenheid, de tolk der gevoelens van allen, en deed eene korte doch treffende aanspraak, aan de om het graf vergaderde menigte.

Voorbeeldeloos waren de werkzaamheden welke van Swinden verrigtte, uitnemend zijne kunde en zijn edel karakter, nuttig te zijn voor het algemeen, was zijn eenig doel, zijn hoogste streven; een vereerder van Godsdienst en orde, werkte hij mede ter instandhouding en tot luister dier gemeente, welker geloofsbelijdenis hij was toegedaan, namelijk de Waalsche. Hij was een braaf echtgenoot en vader en een regtgeaard vriend. Openhartig, dienstvaardig en opregt, was het voor hem het grootste genoegen behulpzaam te zijn, en geluk te verspreiden: de dag voor zijne ongesteldheid gaf hij daarvan nog bewijzen, toen hij zeer vergenoegd te huis kwam, omdat hij iemand eenen belangrijken dienst had bewezen. Opgeruimd en vrolijk van gelaat, was hij de lust en het genoegen der gezellige verkeering, terwijl hij vol was van geestige verhalen en aardige geschiedenissen.

In de Maatschappij *Felix Meritis* werd hem eens de zeldzame taak opgelegd, om enkel voor een gezelschap vrouwen eene redevoering te doen, hij moest namelijk de redenen ontwikkelen, waarom de vrouwen slechts alleen bij de Concerten en niet bij de werkzaamheden van andere Departementen konden tegenwoordig zijn, en van Swinden volvoerde zulks met de uiterste bevalligheid, welsprekendheid, vlugheid en vuur, zoo dat er niets te wenschen over bleef.

Moedig en opregt volbragt hij met eene voorbeeldelooze welwillendheid, de hem opgelegde en vrijwillige verpligtingen. Het Waalsche Kerkgenootschap, *Felix Meritis*, het Instituut tot Onderwijs voor Blinden, de Kweekschool voor de Zeevaart en meer andere inrigtingen, getuigen van zijnen zoo nuttigen als weldadigen arbeid. Ten bewijze van zijnen moed en zijner opregtheid, strekte zijn eerlijk en naauwgezet gedrag in het Staatsbewind, ten tijde van den Franschen invloed op ons bestuur, toen hij niet tegen den inhoud van zijnen lastbrief wilde handelen. De Groot Ceremoniemeester had van hem een afschrift verlangd der aanspraak, welke hij zoude doen bij gelegenheid der eerste gehoorgeving van Koning Lodewijk; doch van Swinden antwoordde: »dat de Voorzitter van Hoogleeraren der Doorluchtige School te *Amsterdam*, even als een scholier, geen opstel ter verbetering kon zenden, maar dat dat hij zeggen zoude, wat hem pligtmatig en betamelijk toescheen" Even mannelijk en moedig was zijne taal, toen Napoleon de ontbinding der Kweekschool vorderde, en van Swinden het laatste Voorzitterschap waarnam, daar hij volstandig weigerde zijne Voorzittersplaats in te ruimen, alvorens de plegtigheid der overdragt volbragt zoude zijn.

Van Swinden, een der grootste Wis- en Natuurkundigen onzes tijds, hoe werkzaam zijne verpligtingen ook waren, hield desniettegenstaande briefwisseling met Buitenlanders over vele geleerde onderwerpen, beantwoordde verscheidene prijsvragen, en deed vele Verhandelingen; honderd en vijf malen heeft hij in het Departement Natuurkunde der Maatschappij *Felix Meritis* eene spreekbeurt waargenomen, welke immer van het grootste nut en tot veraangenaming voor zijne toehoorders strekten. Hij vierde in 1788, het inwijdingsfeest van dat gebouw; in 1803, het vijf en twintig jarig bestaan van hetzelve, en in 1791, het lijkfeest van zijnen vriend, den te vroeg gestorvenen Nieuwland. Ook was van Swinden altoos aanwezig, wanneer hooge of belangrijke personen dit luisterrijke gebouw kwamen bezoeken.

Nog in den ouderdom van meer dan zeventig jaren, gaf hij met genoegen het onderwijs in de Stuurmanskunst, in de Kweekschool voor de Zeevaart, toen de Kweekelingen hunnen onderwijzer verloren hadden.

Hij stelde uitmuntend, doch sprak voor de vuist, hebbende de hoofdpunten zijner Verhandeling opgeteekend, en dit is de reden dat vele zijner Verhandelingen zijn verloren geraakt.

Wij eindigen deze levensschets van den man, wiens aandenken immer bij het nageslacht in zegening zal blijven, en wiens afsterven door elk die gevoel voor Kunsten en Wetenschappen bezit, en wiens boezem voor het edele en schoone gloeit, nog lange betreurd zal worden, met de woorden van den Dichter H. H. Klijn.

Gelukkig, die als hij, bij het veel en schaars genieten,
De traan des wrevels nooit voelde aan zijn oog ontschieten;
Maar altoos, met het waas der blijdschap op 't gelaat,
Een heldren blik, vol hoop, naar God en Hemel slaat!
Zoo was van Swinden; zóó, zóó blonk hij voor elks oogen;
Een open, kalm gelaat, door smart noch drift bewogen;
Een oog, waaruit, bij liefde, en ernst en rondheid sprak;
Een mond en hart, dat nooit of eed of handslag brak;
Een zielrust door geen' zwaai van het grillig lot te rooven;
Een geestdrift, door geen' last of moeite of zorg te dooven;
Een statige achtbaarheid, zijn wezen ingeprent;
Een braafheid, die in God en oorsprong zoekt en end!
Zoo zaagt Gij, die als Ga mogt naast zijn zijde wandlen,
Zoo zaagt Gij, eedle Vrouw! den eedlen Grijzen handlen;
Zoo hingt Gij aan zijn hart, en eerdet Waardig Kroost!
Den Vader zoo geliefd, uw' roem, uw' steun, uw' troost!
Zoo gloeide, 't all' voor hem, die ooit, met hem verbonden,
In hem een' helper, vriend of redder had gevonden:
Die wist, dat hij nooit rustte, of faalde in wil of kracht,
Voor dat het Nutte bij het Goede was' volbragt.

ADVERTENTIËN.

D. J. PINTO

(13498) heeft ontvangen per het Schip *Suriname*, Kapt. R. VAN DER MEIJ, en biedt te koop, mits *CONTANT:*

BOTER, Z. M., KOMIJNE en EDAMMER KAZEN, PATENT OLIE, HARING in tobbetjes, ROOKSPEK in kwart tonnen, GORT en GROENE ERWTEN in vaten, *een geheel assortiment van* SPIJKERS en diverse soorten van IJZEREN STAVEN, PLATEN en IJZERPOTTEN en meer andere GOEDEREN.

H. S. SAMSON

PRESENTEERT TE KOOP:

Extra ROODEWIJN à *f* 7 per dozijn, dito in kisten, BROODSUIKERS bij de 5 ℔ à 35 Cts. GORT, BIER in manden, CONJAC BRANDEWIJN bij 't gallon, fijne SPEELKAARTEN, SCHOENEN en LAARZEN, VERFWAREN en meer andere GOEDEREN. (13499)

Scheepstijdingen.

UITGEKLAARD.

Den 15den dezer, het Schip *Anthonia*, Kapt. E. Speelman, lading: 236 vaten Suiker, 18 balen schoone- en 1 baal vuile Katoen

Den 21sten, het Schip *West Indie*, Kapt. J. J. Boon, lading: 481 vaten Suiker, 25 balen heele Koffij, 2 balen gebroken dito, 28 balen schoone Katoen en 95 piés Hout.

Idem, het Schip *Maria*, Kapt. J. J. Remkes, lading: 512 vaten Suiker, 110 balen schoone Katoen en 50 vaten Rum. — Allen van Amsterdam.

Idem, de Nd. Am. Brik *Garnett*, Kapt. H. Hodge, via Nickerie naar Boston, lading: 116 vaten Malassie.

IN TEXEL GEARRIVEERD.

Den 1sten Maart ll., het Schip *Sophia Maria*, Kapt. A. J. Andresen. — Van hier.

☞ Het wrak van het Schip *Remke*, Kapt. Glim, bij Dover gestrand, is verkocht voor 141 £st.

Te Paramaribo, ter Eckdrukkerij van ECON & C°.